

סיכומי הדינים העולים ממסקנת הגמרא

379 היום

גיטין דף ל"ז למסקנא

דף ל"ז ע"א

א. ה'פרוסבול' נתקן גם בשביל עניים שימצאו ללוות, וגם בשביל עשירים שלא יפסידו.

ב. יתומים אין צריכין פרוסבול, כי רבן גמליאל ובית דינו אביהן של יתומים.

ג. אין כותבין פרוסבול אלא אם יש ללוה קרקע שהיא הלוואה המצויה. (א) אין ללוה קרקע, מזכה לו המלוה בתוך שדהו כל שהוא, אפילו קלח של כרוב. (ב) אם השאיל לו מקום לתנור וכירים, כותב עליו פרוסבול. (ג) כותבין על עציץ נקוב, גם אם מונח על גבי יתידות, לפי שיונק מן הקרקע. אבל על עציץ שאינו נקוב, אין כותבין. אבל אם מונח על קרקע שהשאילו לו מקומו, כותבין. (ד) אין ללוה קרקע, ולערב יש קרקע, כותבין. (ה) לו ולערב אין קרקע, ולחייב לו יש לו קרקע, כותבין מדרבי נתן, שהנושה בחברו מנה וחברו בחברו מוציאין מזה ונותנין לזה.

ד. יש אומרים שמוסרים פרוסבול בעל פה, ואין צריך לכתוב בשטר.

ה. השביעית משמטת מלוה בעל פה, ומלוה בשטר. י"א אפילו שטר שיש בו אחריות נכסים, וי"א שאם יש בו אחריות אינה משמטת, לפי שהוא כגבוי.

ולרבי יוחנן כך נראה האומד, אבל אין לעשות מעשה ולהוציא מן הלוח לאחר שמיטה. ואם סיים הלוח למלוח שדה אחת בהלוואתו, ויחדה לו לגבות הימנה, אינו משמט.

ו. המוסר שטרותיו לבית דין אינו משמט. וכן המלוח על המשכון של מטלטלין אינו משמט, שהמלוח קונה אותו מדרבי יצחק. אבל הלוחו והמלוח דר בחצירו, משמט.

דף ל"ז ע"ב

א. המחזיר חוב לחבירו בשביעית, צריך שיאמר לו משמט אני. אמר לו אע"פ כן, יקבל הימנו. שנאמר וזה דבר השמטה. וכשהוא נותן לו לא יאמר לו בחובי אני נותן לך, אלא שלי הן ובמתנה אני נותן לך. רצה הלוח לחזור בו, יש אומרים שיכול מלוח לכופו שיחזיר לו ויאמר לו במתנה אני נותן.

ב. יש אומרים שאדם נאמן לומר פרוסבול היה בידי ואבד, מאחר שתיקנו חכמים פרוסבול, וודאי 'לא שביק היתרא ואכיל איסורא'. וגם אם שתק הלוח, שואלין אותו אם היה לו ואבדו, משום 'פתח פיך לאלם'. וי"א שאינו נאמן לומר כן.

ג. דין עבד שנשבה, ופדאוהו:

לשיטת אב"י – לפני יאוש בעלים, פדאו לשם עבד, ישתעבד לרבו ראשון. פדאו לשום בן חורין, לתנא קמא לא ישתעבד לרבו ראשון שמא ימנעו מלפדותו, ולא לרבו שני שהרי פדאו לשם בן חורין. ולרשב"ג ישתעבד לראשון, שלא ימנעו מלפדותו, כי 'כשם שמצוה לפדות בן חורין כך מצוה לפדות את העבדים'. והלכה כרשב"ג במשנתינו (לח.). פדאו לאחר ייאוש, בכל אופן הוא בן חורין.

לשיטת רבא – לפני ייאוש, הוא לרבו ראשון, כיון שלא נתיאש עדין שלו הוא. (עיי' רש"י לח. ד"ה בחזקה). לאחר ייאוש, לרשב"ג ישתעבד לרבו ראשון בכל

אופן, שלא יהא כל אחד הולך ומפיל עצמו לגייסות, ומפקיע עצמו מיד רבו. לתנא קמא, פדאו לשום עבד ישתעבד לרבו שני, כי השבאים קנו אותו למעשה ידיו בחזקה (אם נתיאש רבו ממנו. רש"י לח. שם), ורבו שני קנאו למעשה ידיו מן השבאים. לשום בן חורין, לא ישתעבד לרבו ראשון שכבר נתיאש, ולא לרבו שני שפדאו לשם בן חורין. והלכה כרשב"ג (לח.).

לומד יקר! אם לדעתך יש טעות בחומר, שגיאת כתיב, או כל הערה אחרת לשיפור התקציר, לטובת הכלל, דווח למערכת באמצעות שליחת דואר לכתובת: 7600235@gmail.com. בכדי שנוכל לתקן את הצריך תיקון. יש לציין מסכת, דף, ועמוד. תודה.

© כל הזכויות שמורות למערכת "הדף היומי למסקנא". התקציר מיועד לשימוש אישי בלבד!

להצטרפות:

7600234@gmail.com